

Flores de sangre

Fleurs de sang, Myriam Mézières, 2002

El dolorós entrecruament d'una dona inadaptada i el món de la seva filla.

Delicadesa i passió

Estem davant de la primera pel·lícula dirigida per l'actriu Myriam Mézières (que ha participat en produccions espanyoles tan insignificants com *Krampack* o *Agujetas en el alma*). Compartint rodatge trobem el seu company sentimental, ara també professional, Alain Tanner, director de títols com *Jonás y Lila* o *Réquiem*; segons l'opinió d'alguns crítics, el director suís més gran de la història (suposem que no n'hi ha gaires).

Fins a quin punt hem de mesurar la participació o la implicació de Tanner? La veritat és que resulta molt perillós que un actor o una actriu es posi a exercir en la direcció. Hi ha una raó primordial per a pensar així, i és que els actors no acostumen a aportar idees, sinó gestos; no solen plantejar-se un esquema intel·lectual, sinó sentimental, expressiu, parteixen d'allò que és sensitiu. No vull dir que s'hagi de fer un cinema fred, calculat, intel·lectual, però considero primordial poder supeditar les emocions a una visió estètica i a un concepte propi i meditat de l'art, de la vida i del món. A més, en aquest cas, Myriam Mézières sembla haver escrit el guió per a ella mateixa (una altra característica dels actors: la petulància, l'orgull, la supèrbia). Són significatives

les pròpies paraules de Myriam: *«Fleurs de Sang és un guió que he escrit jo. Vaig fer llegir a Alain certs passatges, però, llavors, no teníem la intenció de treballar plegats en aquest projecte. D'altra banda, el vaig escriure en espanyol, l'acció tenia lloc a Madrid. Aquesta història la portava dins meu des de feia molt de temps, la visualitzava perfectament. Impossible de deixar la realització a qualsevol altre... de seguida vaig trobar una productora espanyola molt interessada. Malauradament, a Espanya, jo sóc una actriu coneguda! Eren partidaris de fer-la amb la condició que jo mantingués el meu estatus de comedianta, que fes el paper de Lily i que deixés la posada en escena a un realitzador de la seva elecció. Vaig refusar! Volia el control del meu film, de la meva història. Després d'alguns dies, Alain, que veia com em debatia, va entrar en escena»*. Així va ser com la musa Mézières va aconseguir que el seu poeta treballés per a ella. Seria interessant reflexionar sobre la idea de la musa... La musa és aquell ésser que inspira a l'artista (cada vegada odio més aquesta paraula tan prostituïda) perquè està absent. L'absència és la seva característica i, en aquest cas, Alain Tanner roda i dorm cada dia amb la seva Myriam, omnipresent.

Quin grau d'inspiració haurà adquirit? Sens dubte, ja estan a l'etapa de l'acceptabilitat de tots els defectes i de la sobrevaloració de tot allò que fan. Parelles...

Un altre punt que m'horroritza de la postmodernitat és la idea de l'art com a teràpia. Ja no es pot negar que el segle XXI és el segle de l'autoajuda i de la banalització de les filosofies orientals. La gent a Occident roman talment perduda que ha de buscar recolzament a on sigui. Per això, està tan de moda practicar el tai-txi, la ioga, el reikki, els chakras, els karmas, els mantras, els cursos per aprendre a ser creatiu, etc. Però, tot sempre filtrat pel sedàs de la cons-ciència materialista occidental, del seu dualisme ja gairebé inherent, que impossibilita la fusió plena entre cos i ànima, entre cos i natura, caos i cosmos. Tot implica avui en dia una funció social, democràtica. Necessitem fer tai-txi per ser més eficients a la feina, per no tornar-nos bojós o no enfadar-nos amb el veí. I el mateix camí ha infestat l'art. En el cas que ens ocupa, citarem novament les paraules de la directora: *«Les històries neixen de les nostres experiències. De seguida, l'accent recau, més o menys, sobre l'autobiografia... tot neix de les nostres vivències. La vida*

artística és un antídoto, una vida somiada». El problema és pensar l'art com una història, com una narració en si. La veritable qüestió rau en les formes, en com s'aplica i es porta a terme el contingut. La forma és la gran oblidada d'aquests temps, ja que s'associa immediatament a les regles. Però són moltes les cares possibles de la forma... (de nou el dualisme occidental, que tendeix a separar forma i fons). Avui tot és *fondo*, però de butxaca. Prima l'impacte, l'espectacle i la commoció. I no hi ha res millor per aconseguir aquesta fita que la desgràcia d'una dona i un desenllaç trist, melodramàtic. *Flors de sang* és una mirada feminista i liberal en què a través d'una història maternofilial intenta analitzar la figura d'una dona a la deriva, Lily, una alcohòlica cabaretera que es deixa arrossegar per un desig artístic que la porta al drama perquè no s'adapta a les normes de la societat. La seva filla, Pam, també és una inadaptada, després de passar cinc anys sense la seva mare, que havia perdut la custòdia, acaba refugiant-se en braços d'un home més gran que ella. Es fica així, accidentalment, en una situació tràgica, provocada per un excés d'amor.

També és important per a l'efectisme d'una pel·lícula l'erotisme, tan important en aquesta societat de l'espectacle i tan antifeminista. No es pot oblidar que Myriam Mézières està considerada com una de les muses de l'erotisme a Europa: reina del mestissatge. Actriu, guionista, i escriptora, Myriam Mézières té molt clar que la *«mujer no debe renunciar a sus atributos de seducción y a su lado mítico y misterioso»*. Rematem-ho amb una altra declaració que va fer a *El País*: *«No llevo sostén ni bragas porque quiero conservar cierta sensación de inocencia, como si hubiera venido al mundo media hora antes de salir al escenario»*. És a dir, que un dels protagonistes més importants d'aquesta pel·lícula és el cos de Myriam, cosa que està molt bé, però que no afegeix valor a l'obra

d'art. L'erotisme és indispensable en tot art. De fet, l'escultor Subirachs ha arribat a dir molt lúcidament que l'art és l'erotisme de la història. Però, tornem a insistir que el punt central roman a com s'aplica aquest erotisme. En aquest cas, tenim la forma, el cos i la nuesa. Ens caldrà, doncs, un fons per equilibrar l'obra d'art.

Deixem, ara, parlar als entesos en relació amb el film:

«La maldat, la crueltat, el parentesc que lliga «visceralment» a l'actriu-cineasta amb la història d'aquesta pel·lícula, posseeix un cos: el de Myriam Mézières, la dona com a mantis religiosa. Correu a veure'l. És el d'una papallona nua com un cuc de seda, cremat per la llum dels raigs solars o per la cendra d'una cigarreta. Un no surt pas intacte de *Flors de sang*, film verinós. Tant millor.» (*Libération* – Philippe Azoury)

«Una sinceritat a vegades colpidora, però més sovint al límit de l'auto-complaença i un narcisisme intens. La segona part de la pel·lícula, consagrada a Pam, és més inesperada que la primera. Però el conjunt pateix d'un enorme dèficit de posada en escena.» (*L'Express* – Sophie Grassin)

«No sense complaença ni malaptesa, la pel·lícula desenvoluparà el fil de la grandesa i de la sofrença de la vocació artística fins al límit, sota la forma d'un drama final tan esperat com anunciat des de l'inici de les operacions.»

(*Le Monde* – Jacques Mandelbaum)

«(...) una intriga «llibertària» minvada per una certa pesantor melodramàtica.»

(*Zurban* – Eric Quéméré)

«La història (...) té clarament com a objectiu incomodar. Però, a manca d'esperit constructiu, aquest malestar cau ràpid en el ridícul.» (*Première* – Nicolas Schaller)

Fitxa tècnica

Equip Tècnic

Direcció: Myriam Mézières i Alain Tanner

Guió: Myriam Mézières

Fotografia: Denis Jutzeler

Música: Matthew Russell

Muntatge: Monica Goux

Nacionalitat: Suïssa-França-Espanya

Durada: 100 minuts

Equip Artístic

Myriam Mézières (Lily)

Tess Barthes (Pam, 9 anys)

Louise Szpindel (Pam, 14 anys)

Bruno Todeschini (Clemente)

Anne Fassio (Elsa)

Filmografia

2002

Fleurs de sang